

NOTAT

Ergonomisk arbejdsmiljø

9. februar 2022

Dette er de første resultater fra en ny undersøgelse af arbejdsmiljøet blandt lønmodtagere (NOA-L). Data er indsamlet i 1. halvår 2021 og ca. 30.000 har svaret på spørgeskemaet.

I undersøgelsen rapporterer fx 35 pct., at de løfter eller bærer mindst en fjerdedel af arbejdstiden.

I NOA-L 2021 er lønmodtagerne blevet stillet 8 spørgsmål om forskellige fysiske krav i arbejdet. Det drejer sig om løft og bæring, skub og træk, forskellige arbejdsstillinger, gentagne armbevægelser, gående og stående arbejde samt stillesiddende arbejde (se tabel 1).

Forskning viser, at høje fysiske krav i arbejdet, fx tunge løft eller længerevarende arbejde med ryggen foroverbøjet, kan øge risikoen for smerter og fx sygefravær.

Det hyppigst rapporterede fysiske krav er arbejde med ryggen vredet eller foroverbøjet i mindst ¼ af arbejdstiden (43,6 pct.). Det bemærkes, at den enkelte respondent kan svare bekræftende på flere fysiske krav samtidig.

Tabel 1

Andel af lønmodtagere, der svarer at de er udsat for fysiske krav, fordelt på 8 spørgsmål om fysiske krav i arbejdet.

Fysiske krav i arbejdet	Andel (pct.)
Bærer eller løfter mindst ¼ af arbejdstiden	34,8
Skubber eller trækker mindst ¼ af arbejdstiden	25,9
Arbejder med ryggen vredet eller foroverbøjet mindst ¼ af arbejdstiden	43,6
Arbejder med armene løftet i eller over skulderhøjde i mindst ¼ af arbejdstiden	24,4
Sidder på hug eller ligger på knæ mindst ¼ af arbejdstiden	21,8
Gør gentagne armbevægelser mindst ¼ af arbejdstiden	26,8
Går eller står mindst ¾ af arbejdstiden	39,3
Sidder ned mindst ¾ af arbejdstiden	41,3

Anm.: Respondenter, der har svaret 'ved ikke' eller 'ønsker ikke at svare', indgår ikke i opgørelsen. Varigheden af fysiske krav er opgjort som ¼ af arbejdstiden eller mere, med undtagelse af 'gående eller stående arbejde' samt 'siddende arbejde', hvor det er opgjort som ¾ af arbejdstiden eller mere.

Kilde: Arbejdstilsynet, 'National Overvågning af Arbejdsmiljøet blandt Lønmodtager 2021'.

Branche

Nogle brancher har en høj rapportering af flere fysiske krav. Det gælder fx bygge- og anlægsområdet, restauranter og barer, frisører og anden personlig pleje, det grønne område samt butikker og rengøring.

Nogle brancher ligger særlig højt i udbredelsen af enkelte fysiske krav. Fx svarer op mod 3 ud af 4 lønmodtagere inden for opførelse og nedrivning af byggeri og restauranter og barer, at de *bærer eller løfter* mindst ¼ af arbejdstiden. Tilsvarende svarer ca. 4 ud af 5 i branchen frisører og anden personlig pleje, at de arbejder med *ryggen vredet eller foroverbøjet*. I samme branche arbejder næsten 3 ud af 4 med *armene løftet i eller over skulderhøjde* i mindst ¼ af arbejdstiden.

Køn og alder

For nogle fysiske krav ses en lidt højere rapportering blandt mænd end blandt kvinder. Der er en tendens til, at især unge under 25 år rapporterer fysiske krav i arbejdet.

Sammenlignelighed med Arbejdsmiljø og Helbred 2018

Der er bl.a. udviklet et nyt spørgeskema til NOA-L med udgangspunkt i det tidligere skema fra 'Arbejdsmiljø og Helbred' 2018 og stikprøven for NOA-L-undersøgelsen er ændret. De nye resultater er derfor som udgangspunkt ikke sammenlignelige med 2018-undersøgelsen, og man kan ikke konkludere om de forskellige niveauer er steget eller faldet.